

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2754-

31.08.2016

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1484 fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Jeg viser til brev mottatt 25. august 2016 fra Stortingets president. Stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen har stilt meg følgende spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over gjennomførte tilpasningskurs i 2015 og tilsvarende innvilgede tilpasningskurs i 2016 som viser, fordelt på kurssted, antall kurs og deltakere for alle sansetapgrupper, en oversikt over det offentliges kostnad, samt redegjøre for hvilke offentlige enheter som har ansvar for å gi et tilsvarende tilbud til ovennevnte sansetapgrupper?

Svar:

Ansvar for opplæring på sansetapsområdet er per i dag hjemlet i folketrygdloven, helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og opplæringsloven.

Det kan gis stønad til opplæringstiltak for hørselshemmede, synshemmede og døvblinde med hjemmel i folketrygdloven § 10-7 tredje ledd for å styrke medlemmets evne til å klare seg i dagliglivet eller i arbeidslivet. Retten til stønad skal imidlertid falle bort i den utstrekning stønaden kommer inn under ansvarsområdet i annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10-8.

Både i lov om spesialisthelsetjenesten og i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester er det et generelt ansvar for opplæring og rehabilitering av personer med ulike sykdommer og funksjonshemminger. Dette ansvaret er generelt for alle pasientgrupper, og omfatter dermed også blinde, døve og døvblinde. Kommunens ansvar for helhetlig pasientforløp og rehabilitering er tydeliggjort i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav

b. Her framgår det at kommunene har ansvar for personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt. Bestemmelsen omfatter hjelp til egenomsorg og personlig stell og det som i dag omtales som personrettet praktisk bistand. Det er et formål å bidra til å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpen i dagliglivet.

I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3-8 har sykehusene ansvar for opplæring av pasienter og pårørende. Gjennom denne bestemmelsen synliggjøres opplæring som en integrert del av sykehusenes virksomhet. Opplæringen skal legge til rette for pasientens aktive deltakelse i egen behandling og rehabilitering.

Utdanningssektoren har ansvar for voksenopplæring etter kapittel 4a i opplæringsloven. Det vil i denne sammenheng kunne gjelde nyblinde, døvblitte eller døvblindblitte voksne.

Under gis en oversikt over de tilpasningskursene som er innvilget etter folketrygdloven i 2015 og 2016. Oversikten viser, fordelt på kurssted, antall kurs og deltakere samt utgiftene knyttet til disse kursene.

2015

Kursarrangør	Målgruppe	Antall kurs	Maks antall deltakere pr kurs ¹⁾	Kostnad 2015 ²⁾
Ål folkehøyskole og kurscenter for døve	Døve og deres pårørende	69 (ofte 6 dager pr kurs)	18	25,8 mill. ³⁾
Briskeby – rehabilitering og utadrettede tjenester as	Hørselshemmede	51 (ofte 3 dager pr kurs)	18	
Blindeforbundet (Hurdal, Evenes, Solvik)	Synshemmede	97 (5 eller 12 dager pr kurs er vanlig)	16	26,8 mill.
Eikholt – nasjonalt ressurscenter for døvblinde	Døvblinde	39 uker ⁴⁾	8	10,5 mill.

2016

Kursarrangør	Målgruppe	Antall kurs	Maks antall deltakere pr kurs	Kostnad første halvår 2016 ⁵⁾
Ål folkehøyskole og kurscenter for døve	Døve og deres pårørende	67 (ofte 6 dager pr kurs)	18	9,2 mill. ³⁾
Briskeby – rehabilitering og utadrettede tjenester as	Hørselshemmede	47 (ofte 3 dager pr kurs)	18	
Blindeforbundet (Hurdal, Evenes, Solvik)	Synshemmede	105 (ofte 5 eller 12 dager pr kurs)	16	12,1 mill.

Eikholt – nasjonalt ressurscenter for døvblinde	Døvblinde	39 uker ⁴⁾	8	3,1 mill.
---	-----------	-----------------------	---	-----------

1) Direktoratet har ikke mulighet til å beregne antall deltakere som faktisk har deltatt på de enkelte tilpasningskursene utfra vedtaksstatistikken. En årsak er at ett vedtak kan gjelde én bruker pluss et antall pårørende. En annen årsak er at ett vedtak kan gjelde flere kurs for én bruker. Kursarrangørene forsøker å fylle opp kursene, men det er noe frafall som blant annet skyldes sykdom. Det reelle gjennomsnittlige antallet brukere per kurs er derfor noe lavere enn det maksimale antallet deltakere i tabellen over.

2) Kostnadene gjelder bare direkte utgifter til tilpasningskurs som er utbetalt til kursstedet. Det offentlige har også andre utgifter som vi ikke kan hente ut fra regnskapet og som er vanskelig å estimere:

- reiseutgifter for brukerne mellom hjemmet og kursstedet
- sykepenges til deltakere på tilpasningskurs
- opplæringspenge til kursdeltakere som har omsorg for funksjonshemmet barn

3) Kostnadene knyttet til tilpasningskursene for døve og hørselshemmede ved Ål folkehøyskole og kurscenter for døve og Briskeby – rehabilitering og utadrettede tjeneste as føres på en felles konto.

4) Eikholt har fått godkjenning for å arrangere kurs i 39 uker hvert kalenderår med inntil åtte kursdeltakere på kurs samtidig. Innenfor denne rammen tilpasser Eikholt kursene fortløpende utfra hvem som melder seg på og får innvilget søknad om kurs.

5) Direktoratet forventer en økning av utgiftene for alle kursarrangører fra 2015 til 2016, selv om regnskapstallene for første halvår tyder på en reduksjon.

Med hilsen

Anniken Hauglie